

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.005.02.2022

Grzegorz Sychowski

Prezes Zarządu

Cossi Sp. z o.o.

ul. Olszewskiego 6

25-663 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/073 – Rozwój nowych pomysłów biznesowych dofinansowanych z Programu Operacyjnego Polska
Wschodnia

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

ul. gen. T. Kościuszki 6, 25-310 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Cossi Sp. z o.o. ul. Olszewskiego 6, 25-663 Kielce (dalej: Beneficjent)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Sychowski, Prezes Zarządu Cossi Sp. z o.o. w Kielcach, od 22 grudnia 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja projektów Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 z zakresu platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych.2. Trwałość projektu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2014-2022 (I kwartał). Dla realizacji celów kontroli mogły być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Sławomir Tokarczyk, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/37/2022 z 18 marca 2022 r.

(akta kontroli str.1-7)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Beneficjenta projektu pn. *Wdrożenie serii kosmicznych kosmetyków na bazie szungitu z naturalnymi fulerenami wytworzonych w technologii naturalnych ciekłych kryształów z wykorzystaniem mikrokapsułkowanych substancji aktywnych o właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych potwierdzonych w badaniach klinicznych* (dalej: Projekt) w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (dalej: Program) w zakresie objętym kontrolą.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Beneficjent zgodnie z umową o dofinansowanie z dnia 24 kwietnia 2017 r. zrealizował Projekt, skutecznie osiągając założony efekt w postaci wdrożenia na rynek serii 19 innowacyjnych kosmetyków. Osiągnięte zostały wszystkie założone we wniosku o dofinansowanie Projektu wskaźniki produktu i rezultatu, choć ich monitorowanie było zaburzone przez nieprecyzyjne działanie programu SL2014³ w tym zakresie. Zgłoszone do refundacji koszty związane z realizacją Projektu kwalifikowały się do dofinansowania i wydatkowane były zgodnie z umową o dofinansowanie. Przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień w ramach Projektu odbywało się zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie. W okresie trzech lat od zakończenia Projektu zachowana została jego trwałość. Przeprowadzony przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości⁴ (dalej: IP lub PARP) audyt Projektu, wykazał nieprawidłowości dotyczące jego realizacji, w następstwie czego IP wezwała do zwrotu kwoty 97,5 tys. zł tytułem korekty finansowej. We właściwy sposób i w wymaganych terminach Beneficjent sprawozdawał realizację Projektu, a także prawidłowo wypełniał nałożone na niego obowiązki informacyjne i promocyjne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektów Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 z zakresu platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych

Opis stanu
faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Cossi Sp. z o.o. w Kielcach realizowała jeden projekt w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. Projekt pod nazwą *Wdrożenie serii kosmicznych kosmetyków na bazie szungitu z naturalnymi fulerenami wytworzonych w technologii naturalnych ciekłych kryształów z wykorzystaniem mikrokapsułkowanych substancji aktywnych o właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych potwierdzonych w badaniach klinicznych*, realizowany był w ramach działania 1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów – poddziałanie 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej, na podstawie umowy nr POPW.01.01.02-26-0002/17-00 zawartej 24 lipca 2017 r. pomiędzy PARP a Beneficjentem, zmienionej aneksem nr 1 z 21 maja 2018 r.⁶ oraz aneksem

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Aplikacja informatyczna wykorzystywana do komunikacji z IZ.

⁴ Pełniącą funkcję Instytucji Pośredniczącej.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Aneksem nr 1 zmieniono kwotę całkowitej wartości Projektu z 1 278 110 zł na 1 278 057,50 zł oraz wartość wydatków kwalifikowanych z 1 053 400 zł na 1 054 900 zł, a także koniec okresu kwalifikowalności wydatków z 31 maja 2018 r. na 30 czerwca 2018 r.

nr 2 z 14 stycznia 2019 r.⁷ Zgodnie z umową (po zmianach), całkowita wartość Projektu wynosiła 1278,1 tys. zł, w tym koszty kwalifikowalne w kwocie 1054,9 tys. zł, z czego dofinansowanie z Unii Europejskiej (dalej: UE) 799,1 tys. zł (75,75%). Okres kwalifikowalności wydatków rozpoczął się 24 kwietnia 2017 r. i zakończył 29 czerwca 2018 r. Projekt zakończono po okresie trwałości w dniu 12 listopada 2021 r. (trzy lata od dokonania ostatniej płatności). Ostateczna wartość poniesionych wydatków ogółem wynosiła 1270,9 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne stanowiły 1031,7 tys. zł, w tym dofinansowanie w kwocie 783,2 tys. zł⁸ (75,91%).

(akta kontroli str. 8-34, 35-49, 50-56, 57-58)

W ramach zakresu rzeczowego projektu zaplanowano realizację siedmiu zadań:

- 1) działania informacyjno-promocyjne realizowane w okresie od 1 lipca 2017 r. do 31 maja 2018 r., polegające m.in. na przygotowaniu i druku graficznych materiałów promocyjnych i reklamowych (w tym wykonanie projektów opakowań kosmetyków), przeprowadzenie kampanii reklamowej w social mediach oraz internecie;
- 2) zakup środków trwałych (linia produkcyjno-konfekcyjna) – zadanie realizowane w okresie od 1 września 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. W ramach tego zadania zakupione zostały maszyny i urządzenia stanowiące samodzielną i kompletną linię produkcyjno-konfekcyjną;
- 3) zakup surowców i komponentów – zadanie realizowane w okresie od 1 lipca 2017 r. do 28 lutego 2018 r.;
- 4) udział w targach kosmetycznych – zadanie realizowane w okresie od 1 września 2017 r. do 31 maja 2018 r. W ramach zadania zaplanowano udział jako wystawcy w jesiennych i wiosennych edycjach dwóch krajowych branżowych imprezach targowych. Działania obejmowały wynajęcie oraz kompletne wyposażenie powierzchni targowej;
- 5) wynagrodzenie personelu – zadanie realizowane w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. Zaplanowano zatrudnienie dwóch członków zespołu projektowego;
- 6) koszty pośrednie – zadanie realizowane w okresie od 24 kwietnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. W ramach kosztów pośrednich zaplanowano zatrudnienie firmy zewnętrznej – biura rachunkowego, wynajem powierzchni biurowo-laboratoryjnej oraz produkcyjno-magazynowej;
- 7) ekspansja rynkowa – zadanie realizowane w okresie od 1 września 2017 r. do 31 maja 2018 r. Zaplanowano przeprowadzenie działań z zakresu marketingu bezpośredniego polegające na organizacji prezentacji nowych produktów, a także organizacji okazjonalnych spotkań z klientami komercyjnymi w celu prezentowania właściwości nowych produktów, budowania dobrych relacji handlowych oraz promowania liderów sprzedaży.

(akta kontroli str. 59-149)

2. Projekt zakładał wdrożenie serii innowacyjnych kosmetyków bazujących na złożu szungitowym⁹. Innowacyjne właściwości tego surowca oparte były przede wszystkim o naturalnie występujące w złożu fulereny¹⁰ z zaabsorbowanymi mikro i makro elementami o silnych właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych. Technologia

⁷ Aneks nr 2 zmieniono miejsce realizacji Projektu z województwa świętokrzyskiego (Kielce ul.Olszewskiego 6) na województwo lubelskie (Końskowola, ul. Lubelska 157).

⁸ Wg stanu na 31 marca 2022 r.

⁹ Mineral o wysokiej zawartości węgla.

¹⁰ Cząsteczki składające się z parzystej liczby atomów węgla, tworzące zamkniętą, pustą w środku bryłę geometryczną, cząsteczki fulerenów zawierają od 28 do około 1500 atomów węgla.

wykonania produktów bazowała na naturalnych ciekłych kryształach, których struktura płatkowa odpowiadała skórze człowieka. Projekt zakładał wdrożenie kosmetyków do pielęgnacji ciała, twarzy i włosów o właściwościach nie tylko pielęgnacyjnych, ale także leczniczych o potwierdzonej skuteczności w badaniach aplikacyjnych i klinicznych. Wdrożenie serii kosmetyków miało odbywać się przy wykorzystaniu własnych zasobów ludzkich (specjalistów w zakresie technologii i marketingu) oraz własnej aparatury badawczo-rozwojowej.

Celem projektu było przygotowanie serii 19 innowacyjnych kosmetyków o potwierdzonych właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych, a także powstanie nowoczesnej fabryki kosmetyków bazującej na zaawansowanej aparaturze oraz innowacyjne laboratorium. Nowa infrastruktura miała rozwinąć przemysł kosmetyczny w całym województwie i umożliwić rozwój firm zajmujących się kosmetykami od produkcji po sprzedaż. Seria 19 komplementarnych kosmetyków miała zapewnić kompleksową ekspansję produktów na rynek krajowy, a w dalszej kolejności – na zagraniczny i pełne zaopatrzenia zarówno klientów indywidualnych jak i komercyjnych (salony kosmetyczne, hurtownie, drogerie).

(akta kontroli str. 59-149)

3. Beneficjent nie dysponował dokumentacją stanowiącą podstawę szacowania wydatków na poszczególne zadania. Zgodnie z wnioskiem, szacowanie wartości zamówień odbywało się na podstawie wstępnie przygotowanej specyfikacji oraz wstępnych ofert od firm zajmujących się produkcją/dystrybucją pożądaných urządzeń i usług. Wysokość wydatków przewidzianych na realizację poszczególnych zadań określono we wniosku i kształtowała się ona odpowiednio:

- zadanie 1 koszty działań informacyjno-promocyjnych – na podstawie wstępnych ofert od firm marketingowych ustalono ceny jednostkowe zaplanowanych działań;
- zadanie 2 zakup środków trwałych – przyjęto założenie zakupu urządzeń niezbędnych do stworzenia pełnej linii produkcyjnej pozwalającej na prawidłową i terminową produkcję kosmetyków. Koszty powyższych maszyn oszacowano na podstawie analizy rynku i firm specjalizujących się w dostawach sprzętu służącego do produkcji i konfekcji kosmetyków;
- zadanie 3 zakup surowców i komponentów – przyjęto założenie, że ilość niezbędnych składników jest uzależniona od rodzaju i jego miesięcznej sprzedaży. Znając cenę jednostkową wyprodukowania kosmetyku oraz liczbę sprzedanych sztuk określano zapotrzebowanie na surowce w kolejnych okresach produkcji. W celu rozpoczęcia procesu produkcji przewidziano konieczność zakupu minimalnej ilości surowców;
- zadanie 4 udział w targach kosmetycznych – zaplanowano udział w dwóch imprezach targowych ze względu na możliwość dotarcia w ten sposób do dużej grupy odbiorców. Koszt udziału w targach oszacowano na podstawie doświadczeń z poprzednich edycji targów;
- zadanie 5 wynagrodzenie personelu – w okresie realizacji Projektu przyjęto konieczność zatrudnienia dwóch osób. Koszt ich wynagrodzenia w początkowej fazie realizacji Projektu wynosił 50% nominalnego wynagrodzenia wypłacanego w momencie osiągnięcia zysków przez przedsiębiorstwo;
- zadanie 6 koszty pośrednie – założono konieczność wynajmu biura rachunkowego i najmu powierzchni biurowo-produkcyjnej. Planowanie tych kosztów oparto na analizie usług księgowych i kosztów najmu powierzchni na terenie Kielc, gdzie Beneficjent ma swoją siedzibę;
- zadanie 7 ekspansja rynkowa – koszty działań mających na celu ekspansję rynkową oszacowano na podstawie wstępnych ofert działań marketingowych przedsiębiorstw zajmujących się tymi usługami.

Prezes Zarządu wyjaśnił: szacowanie wartości zamówień zostało przeprowadzone poprzez przesłanie zapytań ofertowych do firm zajmujących się poszczególnymi zagadnieniami uwzględnionymi w projekcie. Oszacowanie przebiegało również podczas rozmów telefonicznych z firmami zajmującymi się takimi usługami. Informacje uzyskane telefonicznie, jak również przykładowe oferty na realizację usługi i/lub sprzedaży produktów będących w zapytaniach ofertowych uwzględniono we wniosku o dofinansowanie zgodnie z zasadą, że koszty kwalifikowane muszą być zgodne z obowiązującymi zasadami, niezbędne do realizacji projektu, faktycznie poniesione w sposób racjonalny i efektywny i dokonane w sposób gospodarny. Te cechy zostały sprawdzane przy ocenie projektu, a wyniki oceny wskazywały, że Beneficjent dokonał należytej staranności podczas oszacowania wartości zamówienia. Z uwagi na fakt, że projekt został zakończony, Beneficjent nie posiada już notatek z telefonicznego rozeznania rynku oraz maili wskazujących na prawidłowe oszacowanie wartości zamówień.

(akta kontroli str. 59-149, 150-154)

4. Wniosek o dofinansowanie został złożony w dniu 21 kwietnia 2017 r. (w Generatorze Wniosków PARP), został zarejestrowany pod numerem POPW.01.01.02-26-0002/1¹¹. Wniosek był kompletny, zawierał wszystkie wymagane załączniki i nie był uzupełniany w trakcie jego rozpatrywania przez IP. W dniu 30 czerwca 2017 r., PARP poinformowała Beneficjenta o wyborze wniosku do dofinansowania i zobowiązała do dostarczenia w terminie 14 dni od otrzymania pisma, niezbędnych dokumentów do podpisania umowy. W dniu 24 lipca 2017 r. (po 94 dniach od złożenia wniosku) została podpisana umowa o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 155, 156-162, 163)

5. W ramach Projektu przeprowadzono łącznie 19 postępowań na realizację zaplanowanych zadań. Postępowania odbyły się w trybie rozeznania rynku (siedem postępowań) oraz zasady konkurencyjności (12 postępowań). W dwóch przypadkach nie wybrano oferentów¹². Łączna wartość netto zamówień wynosiła 974,2 tys. zł. Przedmiot zamówień w podziale na poszczególne zadania przedstawiał się w następujący sposób:

- zadanie 1 działania informacyjno-promocyjne: przeprowadzono jedno postępowanie na wykonanie działań informacyjno-promocyjnych. Postępowanie zakończyło się wyborem wykonawcy;
- zadanie 2 zakup środków trwałych: przeprowadzono osiem postępowań na dostawę maszyn i urządzeń (z których dwa nie zakończyły się wyborem wykonawcy). Sześć postępowań zakończyło się wyborem wykonawców;
- zadanie 3 zakup surowców i komponentów: przeprowadzono trzy postępowania na zakup surowców kosmetycznych i opakowań i w każdym z nich dokonano wyboru dostawców;
- zadanie 4 udział w targach kosmetycznych: przeprowadzono jedno postępowanie w przedmiocie organizacji udziału w krajowych imprezach targowych, które zakończyło się wyborem wykonawcy;
- zadanie 5 wynagrodzenie personelu: nie było konieczności przeprowadzenia postępowań w tym przedmiocie;
- zadanie 6 koszty pośrednie: przeprowadzono dwa postępowania dotyczące wynajmu powierzchni biurowo-produkcyjnej oraz prowadzenia usług księgowych. W obu przypadkach wybrano wykonawców;

¹¹ Numer kontrolny 13ad6e7c1f62875f518750aebf4deb19.

¹² W jednym przypadku przekroczono wartość zamówienia, a w drugim nie zgłosił się żaden oferent.

- zadanie 7 ekspansja rynkowa: przeprowadzono cztery postępowania w przedmiocie działań służących opracowaniu i wdrożeniu strategii i kampanii marketingowych. We wszystkich tych postępowaniach wybrano wykonawców.

(akta kontroli str. 164-165)

7. Szczegółowym badaniem objęto jedno zamówienie o wartości powyżej 50 tys. zł netto¹³ oraz jedno zamówienie o wartości od 20 tys. zł do 50 tys. zł netto¹⁴. Pierwsze badane postępowanie oparte było na zasadzie konkurencyjności. Dotyczyło zakupu etykieciarki do opakowań. Ogłoszenie o przetargu zamieszczono na stronie internetowej Beneficjenta oraz na stronie internetowej bazakonkurencyjności.gov.pl. Zapytanie ofertowe skonstruowane było jasno, przejrzystie, proporcjonalnie do przedmiotu zamówienia, szczegółowo opisywało przedmiot zamówienia, jego charakterystykę, a także zawierało informacje o warunkach udziału w postępowaniu, kryteria oceny oferty oraz termin jej składania. Do przetargu przystąpiło dwóch wykonawców. Komisja konkursowa po otwarciu ofert stwierdziła, że oferty były kompletne i złożone w wymaganym terminie. Drugie postępowanie zrealizowano w trybie rozeznania rynku. Zapytanie ofertowe wysłano do trzech oferentów w oparciu o analizę rynku związanego z przedmiotem zamówienia. Ogłoszenie o przetargu umieszczono na stronie internetowej beneficjenta oraz stronie internetowej PARP. W obu przypadkach wybrano wykonawców oferujących najniższe ceny. Poszczególne etapy zamówień udokumentowano w protokołach z otwarcia i wyboru ofert, a także w protokołach o udzielenie zamówień. Wartość zamówień określono na podstawie wstępnej specyfikacji ofert firm zajmujących się produkcją/dystrybucją pożądaných urządzeń/usług.

(akta kontroli str. 166-167)

8. Realizacja Projektu przebiegała zgodnie z ustalonym harmonogramem rzeczowo-finansowym. Rozpoczęcie i zakończenie prac nad poszczególnymi zadaniami następowało w terminach przewidzianych w umowie o dofinansowanie. Na koniec I kwartału 2022 r. Projekt był zrealizowany w całości zgodnie z harmonogramem zawartym w umowie, a trzyletni okres trwałości zachowany (zakończył się 12 listopada 2021 r.). Wnioski o płatności odzwierciedlały poszczególne etapy realizacji zadań oraz poniesione wydatki.

(akta kontroli str. 168-293, 294-295, 296)

9. Zakres zrealizowanych zadań był zgodny z dokumentacją zawartą we wniosku o dofinansowanie. Zlecone zadania zrealizowano w oparciu o postanowienia zawarte w umowach z dostawcami i wykonawcami, co potwierdzano w protokołach odbioru (częściowych i końcowych). Wszystkie przedsięwzięcia realizowano zgodnie z ustalonym harmonogramem i sprawozdawano w kolejnych wnioskach o płatność. Nie wystąpiły odstępstwa od zaplanowanych zadań, jak również w trakcie ich realizacji wykonawcy nie występowały o zmianę terminu ich realizacji, zwiększenia wartości lub zmianę zakresu rzeczowego przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 59-149, 294-295, 297-309)

10. Beneficjent na bieżąco dokonywał odbiorów częściowych i końcowych realizowanych zadań, zgodnie z warunkami zawartymi w umowach zawartych z wykonawcami. Dokumentację odbiorów stanowiły protokoły odbioru prac i surowców (częściowe i końcowe). Podczas odbiorów Beneficjent nie stwierdził żadnych wad ani usterek. Dokonywane po odbiorach płatności odpowiadały kwotom określonym w zawartych umowach. Zapłaty za zrealizowane zadania odbywały

¹³ Postępowanie dotyczące zakupu maszyn nr ZO/CO/2/2017 – zakup etykieciarki – wartość zakupu 149,2 tys. zł netto.

¹⁴ Postępowanie dotyczące organizacji i udziału w krajowych imprezach targowych nr RR/CO/3/2017 – wartość zamówienia 32 tys. zł netto.

się po ich realizacji (co potwierdzały protokoły końcowe zrealizowanych zadań) i dokonywane były zgodnie z postanowieniami umów. Bieżący przebieg i dokonywane płatności były przekazywane do IP w kolejnych wnioskach o dokonanie płatności.

(akta kontroli str. 168-293, 294-295)

11. W trakcie realizacji Projektu nie wystąpiły przesłanki naliczania kar umownych. Wszystkie zamówienia zostały zrealizowane zgodnie z umowami i określonym w nich terminem.

(akta kontroli str. 310-313)

W jednym przypadku Beneficjent egzekwował od wykonawcy uprawnienia z tytułu gwarancji. Wystąpił problem z poprawnym działaniem saszetkarki¹⁵ w okresie gwarancji. Producent dokonał oględzin, wprowadził poprawki skutkujące prawidłowym funkcjonowaniem urządzenia. Dla Beneficjenta naprawa była bezpłatna w ramach gwarancji.

(akta kontroli str. 314)

12. Umowa określała całkowitą wartość Projektu na kwotę 1278,1 tys. zł, z czego dofinansowanie z Programu wynosiło 799,1 tys. zł. Całość dofinansowania stanowiły środki z UE. Wartość wydatków kwalifikowalnych według umowy (po zmianach) wynosiła 1054,9 tys. zł, natomiast wkład własny Beneficjenta 479 tys. zł (37,47% całkowitej wartości Projektu). Ostatecznie całkowita wartość Projektu wyniosła 1270,9 tys. zł. Finansowe zaangażowanie Projektu wyniosło 99,43%. Całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wyniosła 1031,7 tys. zł, z czego dofinansowanie UE – 783,2 tys. zł (75,91%) natomiast wkład własny Beneficjenta 487,7 tys. zł (38,37% całkowitej wartości Projektu). Wniesiony wkład własny pokryty został z pożyczek od podmiotu zewnętrznego, z zysków firmy oraz zwrotów podatku VAT. W ramach zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań umownych, Beneficjent złożył 24 lipca 2017 r. (w dniu podpisania umowy o dofinansowanie) deklarację wekslową oraz weksel *in blanco*.

(akta kontroli str. 57-58, 315-316)

13. W trakcie realizacji projektu Beneficjent przedłożył IP za pomocą systemu SL2014 siedem wniosków o płatność. Pierwszy był wnioskiem zaliczkowym. Wnioski od drugiego do szóstego były wnioskami zaliczkowymi, rozliczającymi zaliczki, refundacyjnymi i sprawozdawczymi, natomiast siódmy był wnioskiem końcowym. Pierwszy wniosek zaliczkowy został zaakceptowany bez uwag. Z kolei wnioski od drugiego do siódmego wymagały poprawy i uzupełnienia (od jednej do czterech poprawek i uzupełnień). Wszystkie skorygowane wnioski zostały przedłożone w wyznaczonym terminie i ostatecznie zatwierdzone. Zgodnie z przedkładanymi wnioskami kwoty wydatków ogółem, wydatków kwalifikowanych oraz dofinansowanie kształtowały się odpowiednio: wniosek pierwszy: zaliczkowy bez dokonanej płatności, wniosek drugi: 204,2 tys. zł, 166,9 tys. zł, 122,2 tys. zł, wniosek trzeci: 83,6 tys. zł, 73,1 tys. zł, 57,4 tys. zł, wniosek czwarty: 418,3 tys. zł, 341,9 tys. zł, 257,5 tys. zł, wniosek piąty: 300,2 tys. zł, 248,6 tys. zł, 187,4 tys. zł, wniosek szósty: 115,7 tys. zł, 97,5 tys. zł, 79,9 tys. zł oraz wniosek siódmy (końcowy): 148,9 tys. zł, 103,7 tys. zł, 78,7 tys. zł. Ogółem wydatki w Projekcie wyniosły 1 270,9 tys. zł, w tym kwalifikowane 1 031,7 tys. zł i dofinansowanie 783,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 168-293, 317)

Szczegółową analizą objęto dziesięć najwyższych kwotowo dowodów księgowych ujętych we wnioskach o płatności. Przedstawione do rozliczenia wydatki spełniały

¹⁵ Saszetarka do płynów DXDG 50II.

kryteria refundacji, zostały opisane na odwrocie dokumentu, jak również na dołączanych do nich załącznikach, rozliczane były w okresie kwalifikowalności i prawidłowo ujęte w dokumentacji księgowej. Zakupione środki trwale wykorzystywane były do realizacji projektu i nie zostały zbyte.

(akta kontroli str. 318, 319-320)

14. Beneficjent prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wszystkich operacji księgowych i bankowych przeprowadzanych w ramach projektu. Wszystkie płatności związane z realizacją umowy o dofinansowanie dokonywane były za pośrednictwem rachunków bankowych (zaliczkowego i refundacyjnego). Księgowość prowadzona była przez biuro rachunkowe w ramach podpisanej umowy na prowadzenie rachunkowości¹⁶.

(akta kontroli str. 321-328, 329-334)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację Projektu w zakresie wynikającym z umowy oraz wniosku o dofinansowanie, a także wytycznych w zakresie kwalifikowalności kosztów. Złożony wniosek był kompletny i zawierał wszystkie wymagane załączniki. Beneficjent nie przedstawił dokumentacji stanowiącej podstawę szacowania wartości Projektu, natomiast we wniosku o dofinansowanie określił spodziewane koszty jego realizacji. W badanym zakresie, przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień w ramach Projektu odbywało się w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców. Realizacja Projektu przebiegała zgodnie z ustalonym harmonogramem i w zakresie zgodnym z wnioskiem. Koszty poniesione przez Beneficjenta na realizację Projektu zgłoszone do refundacji w zatwierdzonych przez IP wnioskach o płatność kwalifikowały się do dofinansowania. Środki finansowe w ramach Projektu wydatkowano zgodnie z umową.

OBSZAR

2. Trwałość projektu

Opis stanu
faktycznego

1. Projekt został zrealizowany w pełnym zakresie. Zrealizowano zaplanowane zadania wykorzystując otrzymaną dotację z UE. Zgodnie z umową, Beneficjent był zobowiązany do osiągnięcia ośmiu wskaźników produktu i dwóch wskaźników rezultatu. Wymagane wskaźniki produktu (rok osiągnięcia wartości docelowej – 2018) to: inwestycje prywatne – wyliczane na podstawie kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych, liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia nowych produktów dla firm oraz dla rynku, liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje oraz wsparcie, liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie ekoinwestycji, liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw – wskaźniki wyliczane na podstawie weryfikacji KRS, a także liczba zakupionych środków trwałych w ramach Projektu – wskaźnik weryfikowany na podstawie wykazu środków trwałych. Wymagane wskaźniki rezultatu (rok osiągnięcia wartości docelowej – 2019) to: liczba wprowadzonych innowacji i liczba wprowadzonych innowacji produktowych – weryfikacja wskaźników odbywała się poprzez zgłoszenie produktów do ochrony patentowej. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały utrzymane w okresie trwałości projektu na poziomie 100%. Dodatkowo sprawozdawczości podlegały wskaźniki informacyjne (rok osiągnięcia wartości docelowej – 2019). Na powyższe wskaźniki składały się: przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów, wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach, wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach

¹⁶ Umowa nr 10/2017 z 1 czerwca 2017 r.

w podziale na kobiety i mężczyzn oraz liczba nowo utworzonych miejsc pracy. Wskaźniki te nie zostały osiągnięte. Zgodnie z § 27 ust. 3 umowy o dofinansowanie, nieosiągnięcie zakładanych wartości wskaźników nie ma zastosowania do wskaźników informacyjnych¹⁷. Beneficjent nie naruszył zasady trwałości Projektu, tj.:

- w okresie trwałości nie zaprzestał działalności produkcyjnej;
- nie nastąpiła zmiana własności elementu współfinansowanej infrastruktury (zakupione środki trwale pozostawały własnością Beneficjenta);
- nie nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter Projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

(akta kontroli str.168-293, 335-336, 337, 338-342, 343-344, 345-346)

Beneficjent monitorował przebieg realizacji Projektu i terminowo składał do IP informacje w sprawie zachowania trwałości, jednak we wnioskach o płatności sprawozdał tylko wskaźniki produktu oraz informacyjne, brak było sprawozdanych wskaźników rezultatu, natomiast w oświadczeniach dotyczących utrzymania trwałości Projektu, wskaźniki rezultatu oraz informacyjne były tożsame (jednak inne niż wskazane we wniosku o dofinansowanie). Prezes Zarządu wyjaśnił: *Odnosząc się do kwestii wskaźników rezultatu we wniosku końcowym – nie było technicznej możliwości określenia wskaźników rezultatu gdyż system SL2014 ich nie pokazywał w związku z czym nie zostały one uwzględnione. Gdyby system odzwierciedlał wskaźniki na podstawie wniosku o dofinansowanie, wszystkie wskaźniki zostałyby uzupełnione. Ta sama sytuacja miała miejsce w systemie LSI, gdzie Beneficjent składał oświadczenia o trwałości projektu. System był wadliwy i Beneficjent nie mógł wskazać poprawnych wskaźników rezultatu, gdyż były one zdublowane wraz ze wskaźnikami informacyjnymi. Dlatego korektę tych wskaźników dokonano w sposób ręczny, gdyż system nie pozwalał na poprawne wpisywanie wskaźników i dublował wskaźniki rezultatu i informacyjne. Informacje odnośnie korekt oświadczeń o trwałości projektu powinny być zawarte w informacji pokontrolnej w trwałości projektu.*

(akta kontroli str.150-154, 168-293, 347-370)

Po zakończeniu okresu trwałości (12 listopada 2021 r.), Beneficjent zaprzestał procesu produkcji kosmetyków. Prezes Zarządu wyjaśnił, iż było to spowodowane sytuacją ekonomiczną Beneficjenta. Po zakończeniu projektu budziła ona obawy o dalsze funkcjonowanie firmy, dlatego też po zakończeniu trwałości projektu zaprzestał aktywnej działalności, mimo iż firma cały czas funkcjonuje zgodnie z Kodeksem spółek handlowych.

(akta kontroli str.150-154, 371)

2. Beneficjent podejmował działania mające na celu informowanie i promowanie Projektu zgodnie z obowiązkiem informacyjnym określonym w umowie o dofinansowanie. Dokumenty, którymi Beneficjent posługiwał się w trakcie realizacji Projektu (np. dokumenty przetargowe) zapewniały identyfikację, że środki pochodzą z UE. Projekt był szeroko rozpowszechniany w internecie poprzez kampanię mailingową oraz reklamę w internecie. Zapewniono również wydruk materiałów i ulotek promocyjnych. Na powyższy cel przeznaczono i wydatkowano kwotę 127 tys. zł. W związku z zakończeniem okresu trwałości Projektu, Beneficjent nie dysponował już dokumentacją fotograficzną, tablicą informacyjną, czy plakatami rozpowszechniającymi działalność. Nie działała także strona internetowa. Prezes

¹⁷ Wskaźniki informacyjne służą do monitorowania realizacji projektu, przy czym poziom ich wykonania nie stanowi przedmiotu rozliczenia projektu.

Zarządu wyjaśnił: (...) Na każdym etapie realizacji projektu oraz trwałości projektu obowiązek został zrealizowany, a dokumentacja fotograficzna potwierdzająca ten obowiązek została wykonana podczas planowanych oraz doraźnych kontroli realizacji projektu i trwałości projektu i jest w posiadaniu PARP. Dodatkowo pragnę nadmienić, że w uwagach pokontrolnych nie stwierdzono naruszenia obowiązku informacyjnego przez Beneficjenta. Obecnie projekt został zakończony – zakończyła się także trwałość projektu, w związku z czym Beneficjent na dzień składania pisma nie ma obowiązku umieszczenia niniejszego plakatu informacyjnego. Nie posiada też materiałów, o które poproszono w niniejszym piśmie, gdyż zostało to potwierdzone przez osoby realizujące obowiązki kontrolne projektu.

(akta kontroli str.150-154, 372-373)

3. W dniach 2-4 lipca 2018 r. IP przeprowadziła kontrolę o charakterze planowym po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową. Kontrola ta nie wykazała nieprawidłowości. W okresie od 30 lipca 2018 r. do 10 stycznia 2019 r. (z przerwami), na zlecenie Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów¹⁸, PARP przeprowadził audyt Projektu. Stwierdzono brak możliwości potwierdzenia pełnej zgodności poniesionych wydatków dotyczących zakupu środków trwałych z zasadami kwalifikowalności (brak oznaczenia roku na podpisanych umowach z dostawcami, brak danych technicznych identyfikujących poszczególne urządzenia na protokołach odbioru takich jak nr seryjne, nazwy modelu, nazw producentów itp.). Dodatkowo w trakcie wizytacji w miejscu realizacji Projektu w dniu 13 grudnia 2018 r. ustalono, że urządzenia nie zawierały nr inwentarzowych zgodnych z dokumentami OT dotyczącymi oddania ich do użytkowania, a także znajdowały się na terenie innego podmiotu, przy czym brak było pisemnej umowy pomiędzy Beneficjentem a tym podmiotem. Ponadto stwierdzono niespójność nazw opakowań wskazanych w fakturach odnośnie tych nazw zawartych w umowach z dostawcami, zaliczenie do kosztów kwalifikowanych kosztów dostawy opakowań (palet), które nie zostały zaplanowane w budżecie Projektu, wadę prawną w jednej umowie o pracę i brak oryginału list obecności za miesiąc sierpień i grudzień 2017 r. W dniach 14-16 stycznia 2019 r., w trakcie trwania audytu, IP przeprowadziła doraźną kontrolę trwałości Projektu. W ramach tej kontroli w dniu 14 stycznia 2019 r. przeprowadzono oględziny środków trwałych. Beneficjent okazał uzupełnienia do protokołów odbioru dziewięciu sztuk środków trwałych poprzez wskazanie numerów seryjnych oraz numerów OT tożsamych z dokumentacją przyjęć urządzeń do użytkowania. Ponadto Beneficjent okazał dokumentację techniczną wszystkich środków trwałych. W wyniku tej kontroli, PARP nie stwierdziła zastrzeżeń ani nieprawidłowości. W związku z ww. audytem IP, pismem z 13 lutego 2020 r., wezwała Beneficjenta do zwrotu środków w wysokości 97,5 tys. zł wraz z odsetkami. W dniu 19 stycznia 2021 r. wobec Beneficjenta wszęto postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu środków pochodzących

z umowy o dofinansowanie przedmiotowego Projektu. W dniu 22 kwietnia 2021 r. Beneficjent zwrócił się o interwencję w sprawie wszczętego postępowania administracyjnego do Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w związku z wezwaniem o zwrot nałożonej korekty finansowej. W dniu 18 kwietnia 2021 r. IP wydała decyzję administracyjną nr DK/255/2021 podtrzymującą zwrot kwoty w wysokości 97,5 tys. zł wraz z odsetkami z tytułu korekty finansowej dotyczącej realizacji Projektu. Beneficjent w dniu 13 grudnia 2021 r. odwołał się od tej decyzji do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej za pośrednictwem

¹⁸ Wydział Terenowy w Katowicach.

Polskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Do dnia zakończenia kontroli NIK¹⁹ Beneficjent nie otrzymał odpowiedzi.

(akta kontroli str.374-471)

W dniach 21-22 stycznia 2021 r. IP przeprowadziła planową kontrolę trwałości Projektu. Kontrola obejmowała sprawdzenie charakteru własności nabytych urządzeń pod względem kontynuowania dotychczasowej działalności produkcyjnej (ewidencja środków trwałych, dokumenty OT, oględziny w miejscu realizacji projektu), sprawdzenie utrzymania celu głównego projektu, ocenę wystąpienia nieuzasadnionej korzyści po stronie Beneficjenta lub innego podmiotu, a także weryfikację dokumentów finansowo-księgowych, utrzymanie pozytywnego wpływu projektu na polityki horyzontalne zgodnie z zapisami wniosku, realizację działań promocyjnych i informacyjnych oraz zasady archiwizacji i przechowywania dokumentacji dotyczącej Projektu. Zespół kontrolny ustalił, że w zakresie zakupionych środków trwałych brak było jednego urządzenia (saszetarki), Beneficjent nie osiągnął całkowitych wartości wskaźników informacyjnych w Projekcie, a także stwierdzono błędy w monitorowaniu oraz sprawozdawaniu całkowitych wartości wskaźnika produktu i wskaźnika informacyjnego. Zespół kontrolny stwierdził, że uchybienia dotyczące osiągnięcia i monitorowania wskaźników mają charakter formalny i nie skutkują negatywnymi konsekwencjami dla Projektu. Beneficjent złożył zastrzeżenia do informacji pokontrolnej, wyjaśniając brak saszetarki naprawą gwarancyjną, a nieosiągnięcie wskaźników w projekcie faktem, że są to wskaźniki informacyjne (nieobligatoryjne) niemające wpływu na trwałość Projektu. Odnośnie monitorowania i sprawozdawania Beneficjent zobowiązał się do ich poprawy. Wyjaśnienia dotyczące środków trwałych zostały uwzględnione, natomiast uchybienia dotyczące wskaźników oraz sprawozdań ze względu na ich charakter informacyjny nie miały wpływu na realizację Projektu. W pozostałych zagadnieniach objętych zakresem kontroli, IP nie stwierdziła nieprawidłowości.

(akta kontroli str.472-495)

4. Beneficjent nie otrzymał żadnych skarg ani wniosków dotyczących Projektu.

(akta kontroli str.150-154)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Beneficjent osiągnął wskaźniki produktu i rezultatu zakładane we wniosku o dofinansowanie. Projekt został zrealizowany w pełnym zakresie. Przeprowadzony przez IP audyt Projektu wykazał nieprawidłowości dotyczące jego realizacji. W następstwie powyższego naliczona została do zwrotu kwota 97,5 tys. zł tytułem korekty finansowej. Beneficjent odwołał się od decyzji PARP. W okresie trzech lat po zakończeniu Projektu nie naruszono zasad jego trwałości, tj. Beneficjent nie zaprzestał działalności produkcyjnej i nie nastąpiła zmiana własności jego środków trwałych. Ponadto nie nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter Projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów. Beneficjent, w okresie trwałości, dokonywał pomiaru i utrzymania głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie jednak sprawozdawanie tych wskaźników odbywało się błędnie. Przyczyną tego był nieprawidłowo działający program SL2014 udostępniony przez IZ. Beneficjent właściwie wypełniał obowiązki informacyjne i promocyjne.

¹⁹ Tj. do 4 maja 2022 r.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Kielce, 17 maja 2022 r.

Kontroler
Sławomir Tokarczyk
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Dyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

.....
podpis